

คำประกาศเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์

ปรัชญาดุष्ฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาวิชาเคมีประยุกต์

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เกิดเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗ ที่จังหวัดลพบุรี สำเร็จการศึกษาเตรียมแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหิดล ในปัจจุบัน) เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเคมี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๙ และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก วิทยาศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาเคมีอินทรีย์ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๒ และได้กลับมารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีความก้าวหน้าในงานวิชาการ งานวิจัยและพัฒนาโดยลำดับ

ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๖ ด้วยอายุเพียง ๓๙ ปี ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ และได้รับรางวัล “นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น” จากมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ในปีต่อมา ก่อนได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๖

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ นับได้ว่าเป็นผู้ที่เป็นบทบาทสำคัญยิ่งในการวางรากฐานวิทยาศาสตร์ไทยในปัจจุบัน เป็นหัวหน้าคณะทำงานเสนอให้องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ตั้งศูนย์ระหว่างประเทศสำหรับพันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ (International Center for Genetic Engineering and Biotechnology: ICGEB) ขึ้นในประเทศไทย ซึ่งข้อเสนอในครั้งนั้นได้นำมาสู่การจัดตั้งศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (National Center for Genetic Engineering and Biotechnology) หรือ BIOTEC ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๖ โดย ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ BIOTEC ระหว่างปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ - ๒๕๓๔ ก่อนได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ระหว่างปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ - ๒๕๔๑ ซึ่งนับว่าเป็นผู้อำนวยการคนแรกของ สวทช. และตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นมา ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาอาวุโสสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จวบจนปัจจุบัน

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ยังยุทธ ยุทธวงศ์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดตั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทยในปัจจุบัน มีส่วนร่วมในการจัดตั้งสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยทางด้านเศรษฐกิจชั้นนำของประเทศ และเป็นกรรมการผู้ก่อตั้งและประธานกรรมการมูลนิธิบัณฑิตยสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย อีกด้วย

ศาสตราจารย์ยังยุทธ ยุทธวงศ์ เป็นผู้ที่มีความสนใจกว้างในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านวิทยาศาสตร์มาตั้งแต่วัยหนุ่ม ในขณะที่กำลังเรียนวิทยาศาสตร์การแพทย์อยู่นั้น เมื่อได้รับโอกาส ประกอบกับความสนใจและแรงบันดาลใจในการศึกษาค้นคว้าความจริงจากธรรมชาติ จึงได้ตัดสินใจสอบชิงทุนไปเรียนวิทยาศาสตร์สาขาวิชาเคมีที่ประเทศอังกฤษ และเมื่อสำเร็จการศึกษา ก็ได้นำความรู้ด้านเอนไซม์กลับมาช่วยแก้ไขปัญหาโรคมะเร็ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในขณะนั้น ได้ทำการศึกษาทางด้านเคมีและชีวเคมี และทำความเข้าใจวงจรชีวิตและกระบวนการของปรีดี เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนายาต้านมะเร็ง จนค้นพบโครงสร้างของโปรตีนของเชื้อมะเร็งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนายาต้านมะเร็ง และค้นพบการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างและคุณสมบัติของเยื่อหุ้มเม็ดเลือดแดงที่ติดเชื้อมะเร็ง และความเกี่ยวข้องกับอาการของโรคทางโลหิต ผลงานที่สำคัญ คือ การค้นพบกลไกของการดื้อยาแอนติโฟเลตของเชื้อมะเร็ง ซึ่งเกิดจากการกลายพันธุ์ของเอนไซม์ในเชื้อมะเร็ง

โดยได้ค้นพบโครงสร้างของเอนไซม์นี้ ทำให้สามารถออกแบบและสังเคราะห์ยาใหม่ คือ ยา P218 ที่มีฤทธิ์ต่อเชื้อมาลาเรียสายพันธุ์ที่ดื้อยาได้นับเป็นยาด้านมาลาเรียของไทยสู่สากลเป็นครั้งแรก

ด้านวิชาการ ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้ผลิตผลงานวิชาการไว้จำนวนมาก ทั้งในรูปผลงานตีพิมพ์งานวิจัยในวารสารชั้นนำระดับนานาชาติ บทความวิชาการและงานเขียนในด้านนโยบายและความคิดเห็นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิทธิบัตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ หนังสือ และตำรา เป็นบรรณาธิการคนแรกของวารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์ฉบับแรกของไทย คือ Journal of the Science Society of Thailand (ปัจจุบันคือ ScienceAsia) อีกทั้งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยได้รับรางวัลต่าง ๆ อาทิ รางวัล ASEAN Science and Technology Meritorious Service Award จากองค์การอาเซียนในปีพุทธศักราช ๒๕๔๑ และรางวัล Nikkei Asia Prize for Science, Technology and Innovation จาก Nihon Keizai Shimbun ประเทศญี่ปุ่น ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๗

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้รับการยกย่องว่าเป็นเสมือน “เสาหลัก” แห่งวงการวิทยาศาสตร์ไทย เพราะไม่เพียงแต่ผลงานด้านมาลาเรียที่โดดเด่นในฐานะ “นักชีวเคมี” แต่ในด้านนโยบายการพัฒนาวิทยาศาสตร์ไทย ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ยังเป็นแกนหลักที่นำไปสู่การจัดตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน (ปัจจุบันคือ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (BIOTEC) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และด้วยความสามารถทางวิทยาศาสตร์และการบริหารงาน ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ และรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านสังคม การศึกษา สาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ ระหว่างปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ระหว่างที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้ผลักดันให้ประชาชนชาวไทยเกิดความสนใจในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น ซึ่งความสำเร็จและความภาคภูมิใจของศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ในฐานะที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ คือ การที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ให้กับสังคมไทย และความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานวิจัยมาจนปัจจุบัน

ด้วยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดถึงความเป็นผู้ทำคุณประโยชน์นานัปการให้กับวงการวิทยาศาสตร์ เป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องว่าทุ่มเทให้กับการค้นคว้าวิจัยมาโดยตลอดแม้ขณะดำรงตำแหน่งบริหาร เป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และมีความจงรักภักดีต่อชาติและสถาบัน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อื่นได้เจริญรอยตาม

ผลงานต่างๆ ที่ได้กระทำมา ล้วนเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
สมควรได้รับการยกย่องเพื่อเป็นเกียรติประวัติและแบบอย่างอันดีงาม
ในวงวิชาการและวิชาชีพต่อไป ดังนั้น สภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑
ให้ ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ได้รับพระราชทานปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเคมีประยุกต์ เพื่อเป็น
เกียรติประวัติสืบไป

